

Presentació

Certament, és un motiu d'enorme satisfacció assistir al naixement d'una entitat d'estudi de la realitat local i comarcal, i més encara, a l'aparició del primer número de la revista *L'Espai*, que li serveix d'òrgan d'expressió pública. Hauríem d'entendre que més enllà de l'expressió que ha esdevingut gairebé tòpica, de considerar aquestes entitats com una mostra de la riquesa del teixit associatiu que ha caracteritzat des de sempre el nostre país, els centres d'estudis locals i comarcals han estat per a Catalunya un símbol de resistència cultural de primer ordre, que ha contribuït poderosament al manteniment i la vigorització dels senyals d'identitat del país en temps difícils. Aquesta filosofia originària la trobem present des de les primeres mostres de recerques d'àmbit local i comarcal, que aparegueren associades al moviment de la Renaixença de mitjan segle passat, fins a la institucionalització d'aquestes entitats d'estudi en els anys de la postguerra (Sabadell, Banyoles, Vilafranca del Penedès, Igualada, Vic, etc.), amb l'edició de revistes com *Arraona*, *Miscel·lànea*, *Aqualatensia*, *Quaderns de Vilaniu*, *Dovella*, *Miscel·lànea d'Estudis Penedesencs*, etc. Probablement, una data simbòlica que serveix per caracteritzar i definir els objectius d'aquestes entitats va ésser la celebració a Martorell, l'any 1950, de la Primera Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos del Penedès i Conca d'Òdena, iniciativa que tingué una enorme projecció com a instrument de normalització cultural i cívica, que ha tingut continuïtat fins als nostres dies. En la perspectiva dels darrers anys s'ha produït un creixement espectacular d'aquestes entitats, amb la incorporació de successives generacions d'universitaris que han representat una important renovació temàtica i metodològica dels estudis d'abast local i comarcal. Exponent d'aquestes noves tendències serien, per exemple, l'aparició des de l'any 1986 dels "Plecs d'Història Local", suplement periòdic de la revista *L'Avenç*, i més recentment, la celebració de diverses trobades i congressos dedicats en aquesta especialitat, com els successius congressos internacionals d'Història Local (1991), o l'inici d'activitats de la Coordinadora de Centres d'Estudis dels Països Catalans (1994), que han contribuït a revaloritzar i dignificar aquesta especialitat de la recerca històrica. En aquest context, Espai de Recerca de Molins de Rei, entitat d'estudi i revista, ha d'ésser considerat com una contribució important en aquesta trajectòria de renovació dels treballs de recerca sobre Molins de Rei i sobre la comarca del Baix Llobregat en el seu conjunt. 

Josep M. Torras i Ribé
 Departament d'Història Moderna
 Universitat de Barcelona